

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Sielukas metsä - tunteet ja arvot metsäsuhteissa

Tuulikki Halla (Itä-Suomen yliopisto),
Reetta Karhunkorva (Itä-Suomen yliopisto, Suomen Metsämuseo Lusto), Jaana Laine (LUT yliopisto)

Ympäristötiedon foorumi ja YHYS ry:
Politiikkadialogi "Metsän sielut ja nielut"
7.6.2023, Helsinki

Tutkimusaineistot*

Haastatteluaineisto:
Metsäammattilaiset
(n=37)

Miehiä 15,
naisia 22

26 – 65 -vuotiaita

10 maakunnasta
12 organisaatiosta

Haastatteluaineisto:
Metsänomistajat
(n=51)

Miehiä 25,
naisia 26

22 - 80 -vuotiaita

10 maakunnasta
Metsäomaisuus
1,5 ha - yli 500 ha

Kirjoituskeruuaineisto:
Suomalaiset
(n=294)

Eri-ikäisiä kirjoittajia
koululaisista
eläkeläisiin

Runoista proosaan;
koettujen
tapahtumien ja
elämän
muisteluihin

* Metsäsuhteet yhteiskunnallisessa muutoksessa -tutkimushanke 2019-2023 (Jaana Laine, Tuulikki Halla ja Reetta Karhunkorva).

Hanketta rahoitti Metsämiesten Säätiö. Kirjoituskeruuaineisto kerättiin yhteistyössä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran (SKS) ja Suomen Metsämuseo Luston kanssa.

Sielu

“Siten Anaksimenes toi “sielu”-käsitteen filosofiaan , ymmärtäen sillä sitä, joka “pitää koossa” ihmisen elävää ruumista, säilyttää sitä elävänä ja estää sitä muuttumasta kuolleeksi massaksi.”

(J.E. Salomaa, Filosofian historia I, WSOY 1935, Jyväskylän yliopisto 1989, s. 22)

“Sielu ja ruumis kuuluvat yhteen muodostaen yhden yhtenäisen elimellisen kokonaisuuden. [...] henkeä ei voi olla ilman sielua, että sielu on ikään kuin hengen perusta. [...] henki on jotakin arvokasta, korkeata. [...] Henki on yhteydessä tahdon kanssa (sielu sitä vastoin tunteen).”

(Erik Ahlman, Ihmisen probleemi: Johdatus filosofisen antropologian kysymyksiin, WSOY, 1953, s. 48-49)

Sielu

“Siten Anaksimenes toi “sielu”-käsitteen filosofiaan , ymmärtäen sillä sitä, joka “pitää koossa” ihmisen elävää ruumista, säilyttää sitä elävänä ja estää sitä muuttumasta kuolleeksi massaksi.”

(J.E. Salomaa, Filosofian historia I, WSOY 1935, Jyväskylän yliopisto 1989, s. 22)

“Sielu ja ruumis kuuluvat yhteen muodostaen yhden yhtenäisen elimellisen kokonaisuuden. [...] henkeä ei voi olla ilman sielua, että sielu on ikään kuin hengen perusta. [...] henki on jotakin arvokasta, korkeata. [...] Henki on yhteydessä tahdon kanssa (sielu sitä vastoin tunteen).”

(Erik Ahlman, Ihmisen probleemi: Johdatus filosofisen antropologian kysymyksiin, WSOY, 1953, s. 48-49)

**Kokemukset ja merkitykset siitä,
mitä koetaan arvokkaaksi ja tärkeäksi metsässä**

(Tutkimusaineistot)

Ikivanhojen petäjien suojassa tuntee sielussaan erityistä hartautta
(K289)

Sielu lepää metsissä (K122)

Osaan sulautua metsäympäristöön [...] se on sieluni voimakkain
elämää vielä tässäkin koronavitsauksessa ylläpitävä voima (K233)

Saatan kokea metsissä [..]
hyvinkin vahvaa yhteenkuuluvuutta "jonkin" kanssa.
Ehkä sitä voisi sanoa "maailmansieluksi" (K206)

Metsän sielu on ihmisen suoja (K190)

Sielunpuuni on haapa,
sielunmetsikköni neulas- ja sammalpohjainen vanha kuusikko (K250)

Enhän mä ois puoliakaan siitä,
mitä mä oon, ilman metsää.

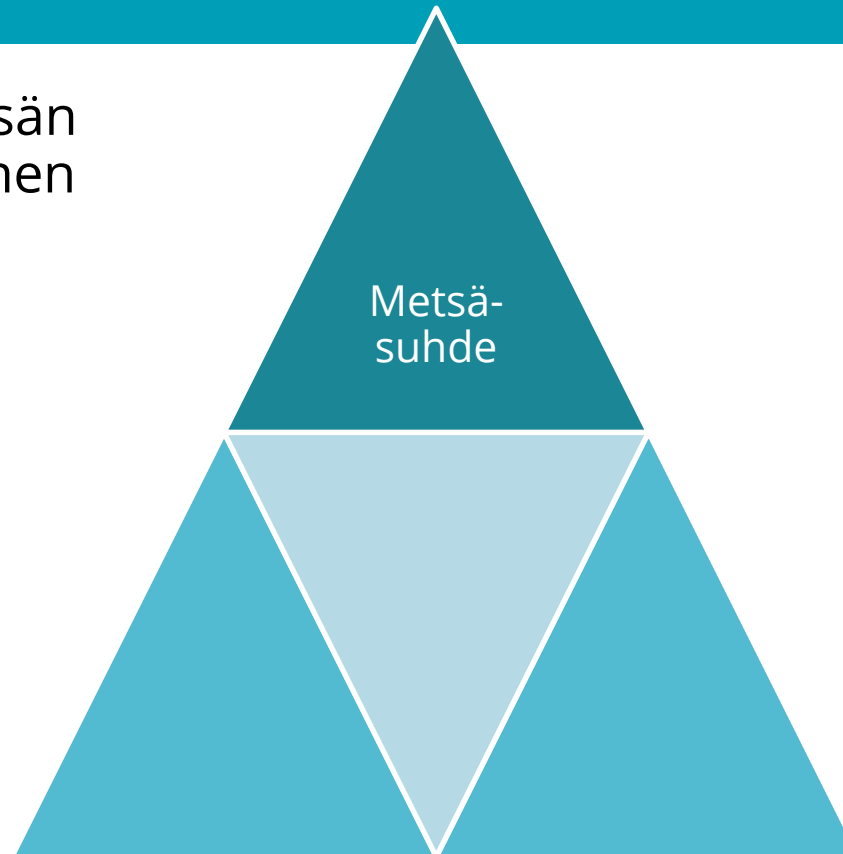
Mä kuihtuisin ihan täysin, jos mä joutuisin
johonki ympäristöön, mis ei oo metsiä
ollenkaa, että hyvin oleellinen, tärkeä osa
elämää ja semmosta niin kun hyvinä ja
huonoina hetkinä.

Semmonen turva.

(H2)

Metsäsuhde

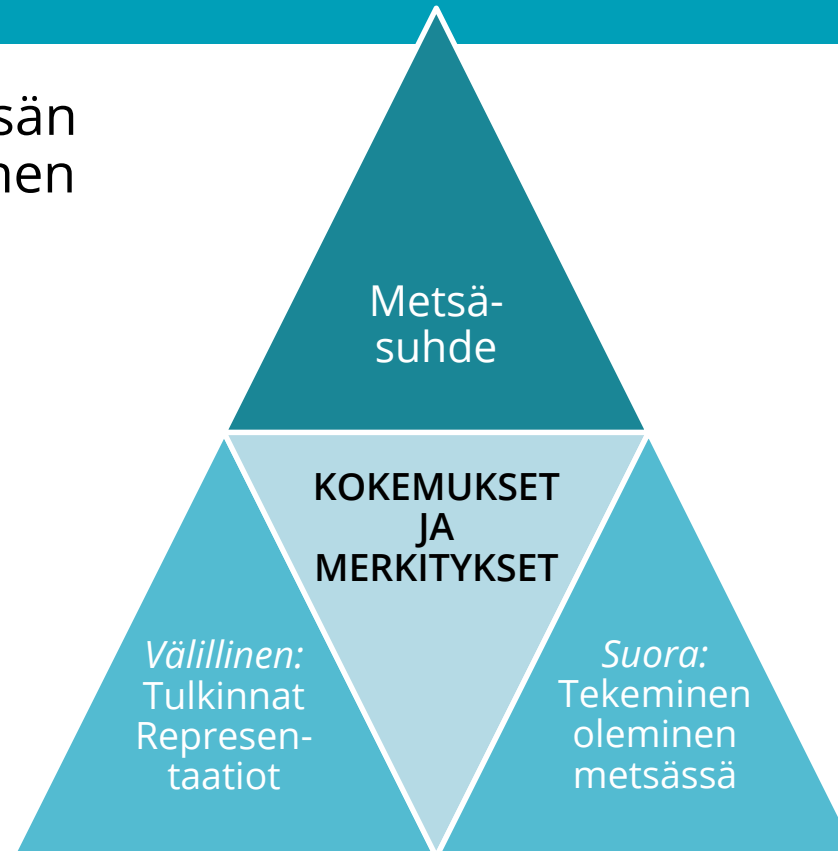
Ihmisen ja metsän
vuorovaikutteinen
suhde

Halla, Holz, Karhunkorva, Laine, 2023. The human-forest relationship – concept definition and potentials for forest policy and research. Forest Policy Econ 153, 102995. <https://doi.org/10.1016/j.forpol.2023.102995>

Metsäsuhde

Ihmisen ja metsän
vuorovaikutteinen
suhde

Halla, Holz, Karhunkorva, Laine, 2023. The human-forest relationship – concept definition and potentials for forest policy and research. Forest Policy Econ 153, 102995. <https://doi.org/10.1016/j.forpol.2023.102995>

Metsäsuhde

Ihmisen ja metsän
vuorovaikutteinen
suhde

Tietoinen
Tiedostamaton

Metsä-
suhde

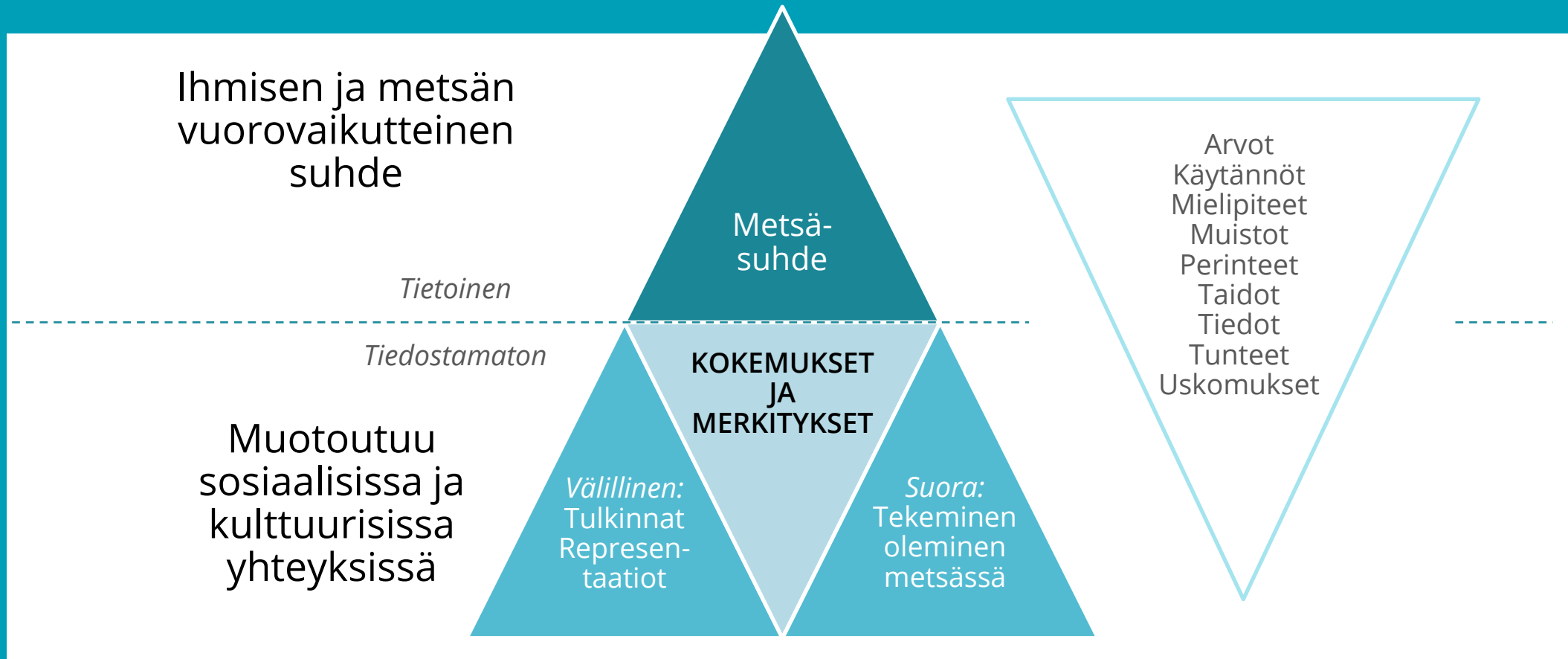
**KOKEMUKSET
JA
MERKITYKSET**

Välillinen:
Tulkinnat
Represen-
taatiot

Suora:
Tekeminen
oleminen
metsässä

Arvot
Käytännöt
Mielipiteet
Muistot
Perinteet
Taidot
Tiedot
Tunteet
Uskomukset

Metsäsuhde

Halla, Holz, Karhunkorva, Laine, 2023. The human-forest relationship – concept definition and potentials for forest policy and research. Forest Policy Econ 153, 102995. <https://doi.org/10.1016/j.forpol.2023.102995>

Suhde metsään
on tunnesuhde

IDENTITEETTI

Meikäläiselle tulee elantoki,
tykkään olla metsässä,
mökki, luonnontarkkailu,
marjastuskin,
metsänomistaja – tunne kun
kävelee omalla maallaan,
siihen ei oo varmaa ees
sanaa, sekoittuu ylpeyttä,
pysyvää elämäntarkoitusta

(H4)

IDENTITEETTI

Meikäläiselle tulee elantoki,
tykkään olla metsässä,
mökki, luonnontarkkailu,
marjastuskin,
metsänomistaja – tunne kun
kävelee omalla maallaan,
siihen ei oo varmaa ees
sanaa, sekoittuu ylpeyttä,
pysyvää elämäntarkoitusta

(H4)

JUURET

Tämä on se paikka, missä
minun juuret on. Mulle siinä on
kyse just tästä maasta ja just
tästä metsästä ja siihen liittyy
suoraan se minun lapsuuden
turvallisuuden kokemus mikä
mulla on täällä ollu jo silloin ja
nykyään ja minun juuret,
sukujuuret

(N1981)

IDENTITEETTI

Meikäläiselle tulee elantoki,
tykkään olla metsässä,
mökki, luonnontarkkailu,
marjastuskin,
metsänomistaja – tunne kun
kävelee omalla maallaan,
siihen ei oo varmaa ees
sanaa, sekoittuu ylpeyttä,
pysyvää elämäntarkoitusta

(H4)

PSYKOLOGINEN OMISTAJUUS

Meiän pitää pystyä kuitenkin
kohtaamaan hyvin erilaisia
metsänomistajia. Tärkeitä olis
se että ensin kuunneltais
niitten maanomistajien
näkemykset ja toivomukset. Ja
sit kerrotais perusteellisesti ja
perustellen ne omat
ratkasuvaihtoehdot.

H13

JUURET

Tämä on se paikka, missä
minun juuret on. Mulle siinä on
kyse just tästä maasta ja just
tästä metsästä ja siihen liittyy
suoraan se minun lapsuuden
turvallisuuuden kokemus mikä
mulla on täällä ollu jo silloin ja
nykyään ja minun juuret,
sukujuuret

(N1981)

Suhde metsään
on tunnesuhde

IDENTITEETTI

Meikäläiselle tulee elantoki, tykkään olla metsässä, mökki, luonnontarkkailu, marjastuskin, metsänomistaja – tunne kun kävelee omalla maallaan, siihen ei oo varmaa ees sanaa, sekoittuu ylpeyttä, pysyvää elämäntarkoitusta

(H4)

PSYKOLOGINEN OMISTAJUUS

Meiän pitää pystyä kuitenkin kohtaamaan hyvin erilaisia metsänomistajia. Tärkeitä olis se että ensin kuunneltais niitten maanomistajien näkemykset ja toivomukset. Ja sit kerrotais perusteellisesti ja perustellen ne omat ratkasuvaihtoehdot.

H13

JUURET

Tämä on se paikka, missä minun juuret on. Mulle siinä on kyse just tästä maasta ja just tästä metsästä ja siihen liittyy suoraan se minun lapsuuden turvallisuuden kokemus mikä mulla on täällä ollu jo silloin ja nykyään ja minun juuret, sukujuuret

(N1981)

ONTOLOGINEN TURVA

Siel on mukava olla. En minä halaile puita, mut että siis siel on kuitenkin mukavaa ja turvallista olla

(H15)

Tunteet ilmaisevat, miten ja miksi metsä on arvokas ja merkityksellinen

Omaisuus

Sukupuolisuus

Resurssi

Jatkuvuus

Hoitamisen kohde

Pyhyys, henkisyys

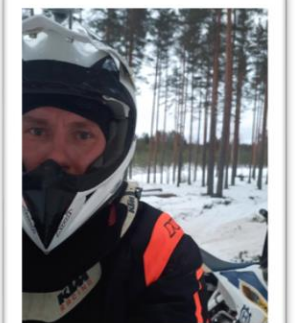
Yhteisöllisyys

Ylisukupolvisuus

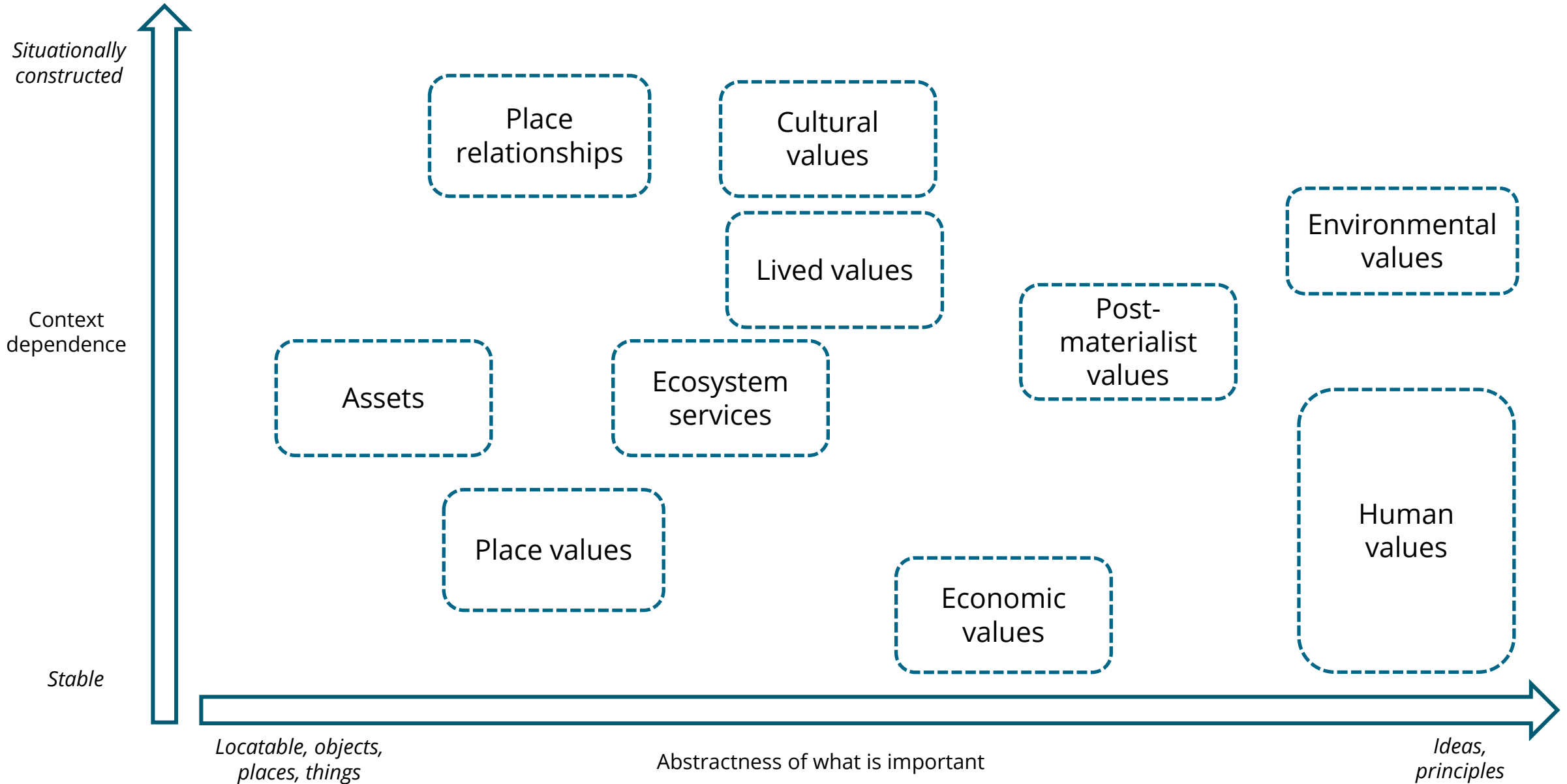
Toislajisuus

Kehollisuus

Omalakisuus

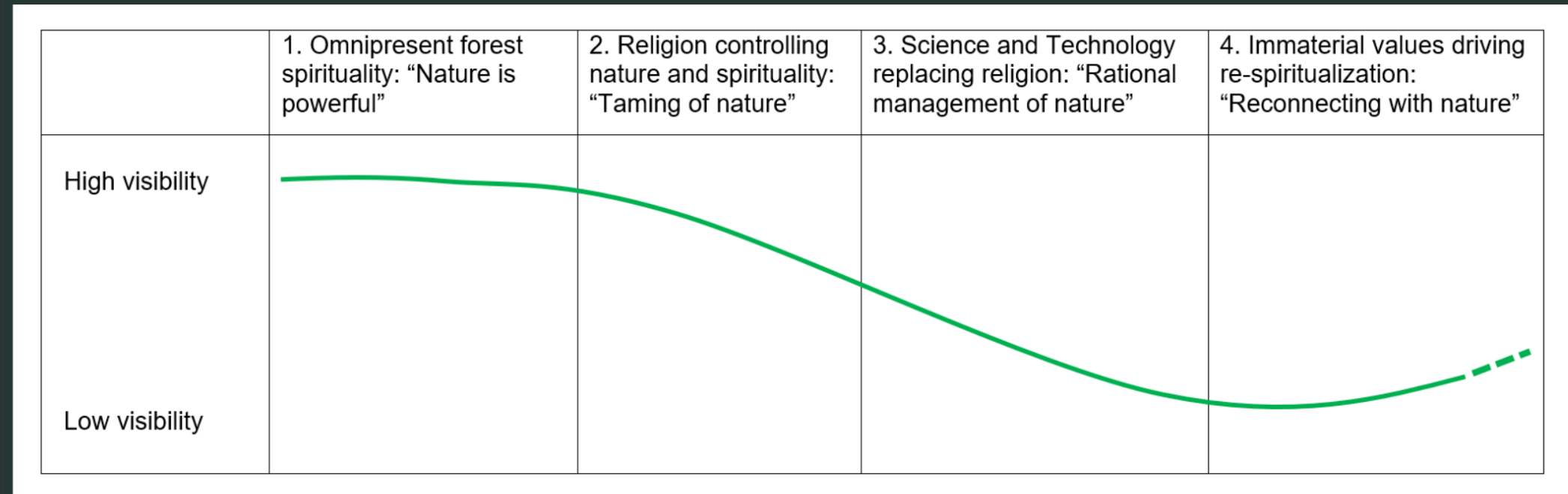

Metsän merkitykset arvottuvat monin eri tavoin

Metsän merkitykset, esim. henkisyys (spirituality), muuntuu yhteiskuntien ja maisemien muuttuessa

Fig. 2. Hypothetical change in the visibility of forest spirituality within society through the four transition stages. Visibility refers to how observable the expression of spiritual value is within society. Inspired by Holmgren and Scheffer (2017) and the forest transition theory as suggested by Mather (1992) and Angelsen (2007).

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Tuulikki Halla
tuulikki.halla@uef.fi
Itä-Suomen yliopisto
Metsät ja metsien bioresurssit tohtoriohjelma

uef.fi

METSÄMIESTEN
SÄÄTIÖ

SUOMEN
AKATEMIA